

**Д.НАЦАГДОРЖИЙН НЭРЭМЖИТ
УЛААНБААТАР ХОТЫН
НИЙТИЙН ТӨВ НОМЫН САНГИЙН
2021 ОНЫ ЭХНИЙ ХАГАС ЖИЛИЙН
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЙЛАН**

Улаанбаатар хот
2021 он

ТАЙЛАНГИЙН ДОТООД ТОВЪЁОГ

№	Бүлгийн нэр	Хуудасны дугаар
1	Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт, үр дүн	1 – 2
2	Тогтоол, шийдвэрийн хэрэгжилт, үр дүн	2– 7
3	Байгууллагын үйл ажиллагааны үр дүн	7 – 16
4	Байгууллагын үйл ажиллагааны ил тод байдал	16– 17
5	Бусад мэдээлэл	17– 22

Д.НАЦАГДОРЖИЙН НЭРЭМЖИТ УЛААНБААТАР ХОТЫН НИЙТИЙН ТӨВ
НОМЫН САНГИЙН 2021 ОНЫ ЭХНИЙ ХАГАС ЖИЛИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ
ТАЙЛАН

2021 оны 06 дугаар сарын 25.

Улаанбаатар хот

Нэг. БОДЛОГЫН БАРИМТ БИЧГИЙН ХЭРЭГЖИЛТ, ҮР ДҮН

**Нийслэлийн Засаг даргын Үйл ажиллагааны мөрийн хөтөлбөр болон
Эдийн засаг, нийгмийг 2021 онд хөгжүүлэх үндсэн чиглэлийн биелэлт**

Нийслэлийн Засаг дарга бөгөөд Улаанбаатар хотын захирагчийн 2020-2025 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр, эдийн засаг, нийгмийг 2021 онд хөгжүүлэх үндсэн чиглэлийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний хүрээнд олон нийтэд мэдээ мэдээллийг түгээх, тэдэнд зориулсан соёл танин мэдэхүй, соён гэгээрүүлэх, Улаанбаатар хотын агаарын бохирдлыг бууруулах чиглэлийн ажлуудыг дараах байдлаар зохион байгуулан ажиллаа.

**1.1 Үндэсний эв нэгдэл, Монгол өв соёлыг сурталчилсан соёлын олон
талт ажил зохион байгуулна**

1.1.4 Улаанбаатар хотын нийтийн төв номын сан, салбар номын сангуудын хүртээмж нэмэгдүүлэх зорилгоор дараах ажлуудыг хийлээ.

Шинээр ирсэн 542 нэрийн 2020 ширхэг хэвлэмэл номонд техник ажиллагаа хийж данс бүртгэлд бүртгэн, электрон каталогит каталогжуулсан. Харааны бэрхшээлтэй иргэдэд зорилсан 15 нэрийн цахим ном бүтээж, данс бүртгэлд бүртгэн, электрон каталогит каталогжуулж Youtube-с 10 төрлийн номыг татаж аудио ном, 1 брайль нотны гарын авлагыг брайль бичигт хөрвүүлэн бичиж ном болгон уншлаганд гаргасан. Мөн "Туслагч технологийн сургалт"-ыг ганцаарчилсан хэлбэрээр 8 уншигчдад 14 удаа зохион явуулснаас 8 сургалтыг цахимаар зохион явуулсан. Уншлагын танхим, гэрээр ном олгох, зөөврийн болон тусгай бүлгийн уншигчийн хэрэгцээг хангахад чиглэсэн үйлчилгээ үзүүлэх үүднээс 2021 оны эхний хагас жилд 105 ирцэд 593 ном олгож үйлчилсний 49 номыг танхимаар, 544 номыг гэрээр олгож үйлчилсэн байна.

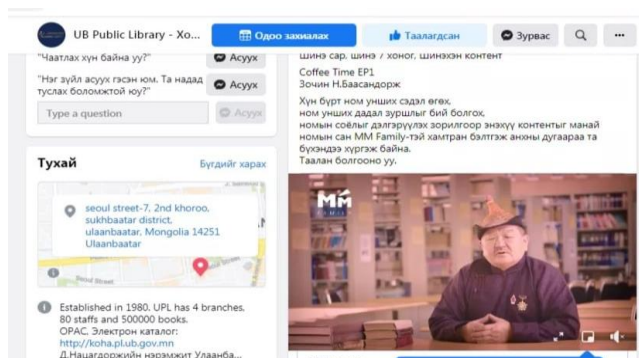
**1.2 Хүмүүнлэг, оюунлаг хотын иргэдийг бэлтгэхэд боловсрол, соёлын
байгууллагын хамтын ажиллагааг өрнүүлж “Хотын соёл”-ыг төлөвшүүлнэ.**

1.2.1 Хотын соёлыг төлөвшүүлэх нөлөөллийн ажлуудыг зохион байгуулсан байна.

Хотын соёлыг түгээн дэлгэрүүлэх зорилгоор гурван удаагийн видео контент хийж номын сангийн албан ёсны пэйж хуудсаар дамжуулан нийт 8211 иргэдэд хүргэсэн. Үүнд:

- Хотын соёлыг бүрэлдүүлэгч гол хүчин зүйл нь гэр бүл учир гэр бүл судлаач Т.Намжилын "Монгол өрх гэр бүл" сэдвээр хэвлэгдсэн номыг 5 удаагийн цувралаар танилцуулж олон нийтэд хүргэсэн юм. Уг танилцуулга мэдээллийг 4743 хүн үзсэн байна.
- “Монголын археологийн өв” цувралын хүрээнд туурвигдсан “Монголын эртний хот суурин” номын танилцуулгын олон нийтэд түгээж 1284 хүнд хүргэсэн.
- Олон улсын музейн өдрийг тохиолдуулан Улаанбаатар хотод музей хөгжсөн тухай түүхийг харуулсан богино хэмжээний видео танилцуулга бэлтгэсэн хүргэсэн бөгөөд уг бичлэгийг 984 хүн үзсэн байна.

Мөн хотын соёлыг түгээн дэлгэрүүлэхэд тулгамдаж буй гол асуудлын нэг бол хог, хаягдал юм. Тус номын сангаас сүүлийн жилүүдэд иргэдэд хог, хаягдлын талаарх ойлголтыг өөрлөх чиглэлээр илүүтэй хийж буй ажлын нэг нь "Хаягдал шил, лонхоо чимэглэж ашиглацгаая" сэдэвт сургалт юм. Энэхүү сургалтыг өмнө нь танхимаар явуулж байсан бол 2021 оны эхний хагас жилд цахимаар явуулж 1200 гаруй хүнд хүргэсэн байна.

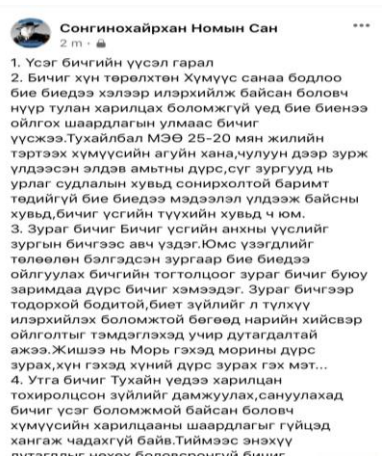
Хоёр. ТОГТООЛ, ШИЙДВЭРИЙН ХЭРЭГЖИЛТ, ҮР ДҮН

1. Монгол улсын Ерөнхийлөгчийн 2003 оны 105 дугаар зарлигийг хэрэгжүүлэх ажлын хүрээнд жил бүр улс орон даяар уламжлагдан зохион байгуулагддаг “Үндэсний бичиг үсгийн баярын өдөр”-үүдээр Ковид-19 цар тахлын улмаас хатуу хөл хорио тогтоосонтой холбоотойгоор цахимаар дараах арга хэмжээнүүдийг зохион байгуулсан. Үүнд:

Монголчуудын бичиг үсгийн талаарх мэдээлэл

Монголчуудын эртний бичиг үсэг болох Вагиндра, Хэвтээ дөрвөлжин үсэг, Али-Гали, Дөрвөлжин үсэг, Уйгаржин монгол бичиг тэдгээрийн үүсэл гарал,

холбогдох ном зохиол, судалгааны бүтээл, дээрх бичиг үсгийн талаар судалсан эрдэмтэн судлаачид, түүх дурсгалын талаар видео бичлэгүүдийг олон нийтэд цувралаар хүргэсэн.

Уулзалт, сургалт, лайв

Үндэсний бичиг үсгийн баярыг тохиолдуулан монгол уран бичлэгийн багш Г.Болормаа, "Титэм" арт сургалтын төвийн тэргүүн, калиграф урлалын багш Э.Ариунболд нарыг урьж 2 удаагийн лайв уулзалтыг зохион байгуулсан.

Үзэсгэлэн

Мөн “Монгол бичиг бидний бахархал, Монголчуудын бичиг үсгийн түүх” зэрэг монгол бичгийн гайхамшгийг харуулсан уран бичлэгийн зургийн хамт шинэ номын үзэсгэлэн 1 удаа 28 ширхэг номоор, сэдэвчилсэн номын үзэсгэлэн 1 удаа 13 ширхэг номоор нийт 2 удаа 41 ширхэг номоор үзэсгэлэн гаргасан байна.

2. Нийслэлийн Засаг даргын 2012 он “Мэдээллийн ил тод байдлыг хангах талаар авах зарим арга хэмжээний тухай” А/606 дугаар захирамж

Тайлангийн хугацаанд иргэдэд мэдээллийг ил тод, шуурхай хүргэх ажлын хүрээнд твиттерт 1348 жиргээ илгээгдэж, 465 дагагчтай, байгууллагын фейсбүүк хуудас 39576, үүнээс гадна АСМТ 18547, ХУД 1162 дэмжигчтэйгээр нийгмийн сүлжээгээр мэдээллийг түгээж байна.

1	UB Public Library - Хот...	39.6K	▲0.1%	2	470
2	Монгол Улсын Үндэсн...	19.2K	▲0.3%	11	3.4K
3	American Corner, Ulaan...	18.5K	0%	1	71
4	Хүүхдийн төв номын сан	9.2K	▲0.2%	34	816

3. Нийслэлийн Засаг даргын 2013 оны “Мэдээллийн аюулгүй байдлын журам” А/477 дугаар захирамж

Мэдээллийн системийг холбогдох стандартын дагуу зохион байгуулж ажилладаг бөгөөд номын сангийн үйл ажиллагаа, цаг үеийн шинжтэй мэдээлэл, шилэн дансны мэдээллийг нийтэд ub.pl.gov.mn, UB Public Library.Facebook цахим хуудсанд тухай бүрт байршуулж байна.

Байгууллага дотооддоо захирлын тушаал, үүрэг даалгавар, ажилтан, албан хаагчдын хувийн хэрэг, өдөр тутмын үйл ажиллагааны мэдээллүүдийг ажилчдын дотоод Facebook page болон дотоод сүлжээгээр мэдээллэдэг.

Номын сангийн нийт байр талбайн 10 хүртэлх хувь буюу үндсэн фонд болон Серверийн өрөө хаалттай бүсэд тооцогддог. Үндсэн номын фонд, серверийн өрөөнд зөвхөн эрх бүхий албан тушаалтан нэвтрэх эрхтэй бөгөөд аюулгүй ажиллагааны дүрмийг баримталж ажилладаг.

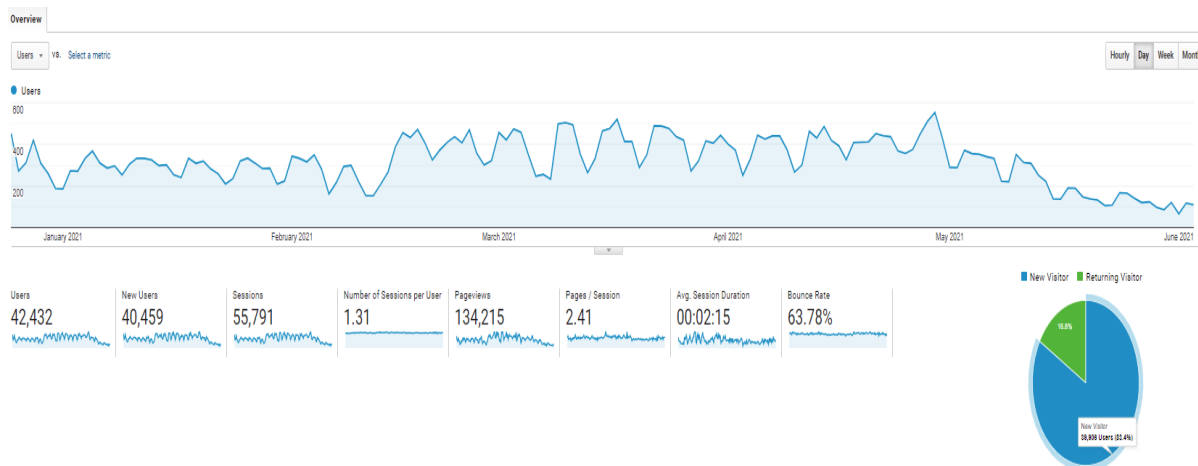
Ашиглагдаж байгаа бүх компьютер техник хэрэгслийг мэдээллийн ажилтнууд бүртгэлжүүлж, засвар үйлчилгээ, шинэ програм хангамж нэмэгдэх бүрт програмист болон хариуцагч ажилтан нар гарын үсэг зурж баталгаажуулдаг.

Мэдээллийн системийг хууль бус халдлагаас хамгаалах галт хана ашиглаж, мэдээллийн аюулгүй байдлыг хангах, мэдээлэлд зөвшөөрөлгүй нэвтрэх оролдлогыг таслан зогсоох, илрүүлэх зориулалтаар хамгаалалт, хяналтын техникийн систем, зориулалтын програм хангамжинд байнга хяналт тавьж ажиллаж байна.

4. Нийслэлийн Засаг даргын 2014 оны “Нийслэлийн нутгийн захиргааны байгууллагаас иргэн, хуулийн этгээдэд үзүүлж буй төрийн зарим үйлчилгээг онлайн хэлбэрт шилжүүлэх тухай батлах тухай” А/718 дугаар захирамж

Онлайн каталог, хэрэгчдийн хэрэглээний үзүүлэлт

<http://koha.pl.ub.gov.mn> -ийг Google Analytics тусламжтайгаар каталогт мэдээлэл хайж байгаа үзүүлэлт 2020 оны 12 дугаар сарын 25-аас 2021 оны 06 дугаар сарын 14-ийг хүртэлх хугацаанд 48391 хэрэглэгч зочилж /visits/, 134276 хуудасны мэдээллийг үзжээ. Нийт электрон каталогийн хэрэглэгчдийн 84,6% нь шинээр орж байгаа хэрэглэгчид үлдсэн 15,4% нь хуучин хэрэглэгчид тайлангийн хугацаанд холбогдсон байна.

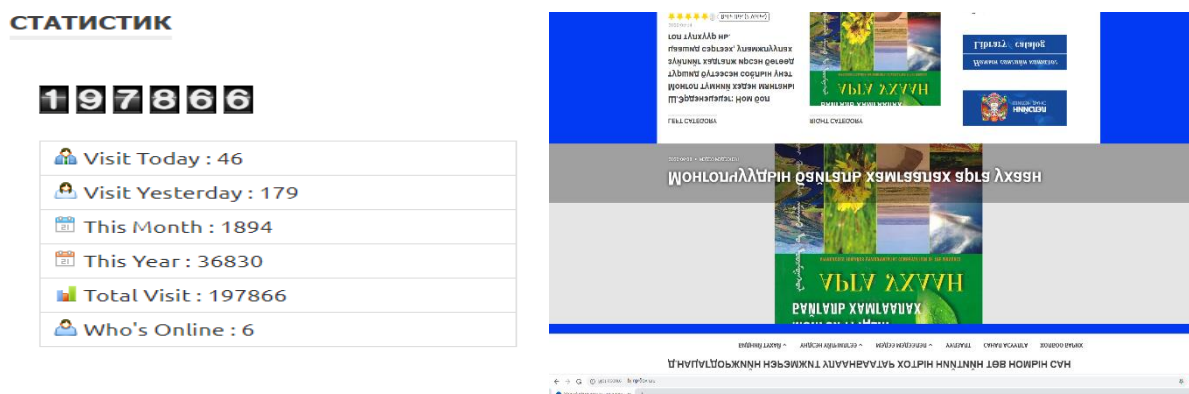
Тайлангийн хугацаанд сайтад зочилсан хэрэглэгчдийг эхний 10 улс орноор харуулав.

Country	Users	% Users
1. Mongolia	40,439	95.26%
2. United States	322	0.76%
3. South Korea	305	0.72%
4. Japan	230	0.54%
5. China	211	0.50%
6. Germany	105	0.25%
7. Russia	80	0.19%
8. Australia	63	0.15%
9. Sweden	60	0.14%
10. France	58	0.14%

Вэб хуудас

Нийслэлийн мэдээллийн технологийн газрын серверт байрласан Хотын төв номын сангийн вэб <http://www.pl.ub.gov.mn> -ийн агуулгыг шинэчлэн сайжруулахад

анхаарч ажиллаж байгаа бөгөөд шинээр 26 мэдээ мэдээлэл оруулж ажиллаа. Google Analytics програмын тусламжтайгаар вэбийн хэрэглээний үзүүлэлтийг 2020 оны 12 дугаар сарын 25-аас 2021 оны 06 дугаар сарын 14-ийг хүртэлх хугацаанд тайлан гаргахад 36830 хэрэглэгч зочилж /visits/, 137866 хуудасны мэдээллийг үзсэн байна. Нийт сайтийн хэрэглэгчдийн 76.7% нь шинээр орж, 23.3% нь хуучин хэрэглэгчид зочилсон байна.

5. Нийслэлийн Засаг даргын 2015 оны “Нийслэлийн нутгийн захиргааны байгууллагын албан хаагчийн ажил хүлээлцэх журам батлах тухай” А/633 дугаар захирамж

Нийслэлийн нутгийн захиргааны байгууллагын албан хаагчийн ажил хүлээлцэх журмын дагуу ажлаас чөлөөлөгдсөн 4, шинээр болон эгүүлэн томилогдсон 5, шилжин ажилласан 2 ажилтнуудын ажил хүлээлцэх комиссын гишүүдийг томилж, уг журмын хавсралт ажил хүлээлцэх маягтын дагуу цахим болон цаасан баримт, эд хөрөнгийг хүлээлцүүлэн тус бүр 3 хувь үйлдсэн.

6. Нийслэлийн Засаг даргын 2017 оны “Нийслэлийн байгууллагуудын хэмжээнд дагаж мөрдөх албан хэрэг хөтлөлтийн ажлын нийтлэг журам батлах тухай” А/252 дугаар захирамж

Тайлант хугацаанд Edoc системд нийт ирсэн 82 албан бичиг бүртгэгдсэнээс цахимаар 79, цаасан суурьтай 3 албан бичиг ирснийг бүртгэсэн. 78 албан бичгийг хугацаанд нь шийдвэрлэн хааж, 4 албан бичиг судалж буй төлөвтэй байна.

Тайлант хугацаанд Edoc системээр нийт явуулсан 62 албан бичгийг бүртгэсэн ба үүнээс албан хэрэг хөтлөлтийн систем ашигладаг 60, систем ашиглагдаггүй 2 байгууллага руу албан бичиг бүртгэн хугацаанд нь шилжүүлж шийдвэрлүүлсэн.

Систем ашиглалтын зөрчилтэй 2 албан тоот илэрснийг холбогдох ажилтнуудад мэдэгдэж дахин зөрчил гаргалгүй ажиллах тал дээр зааварчилгаа, зөвлөгөө өгсөн.

Хариутай бичгийн шийдвэрлэлтийн тайлан мэдээг сард 2 удаа гаргаж, удирдлагад 12 удаа танилцуулж ажилласан.

Гурав. БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН

3.1. Уншлага үйлчилгээ

Салбар номын сангийн хэмжээнд 2021 оны эхний хагас жилийн байдлаар бүтээгдэхүүн нийлүүлэлтийг “хүснэгт 1”-ээр үзүүлбэл дараах байдалтай байна.

Хүснэгт 1

д/д	Бүтээгдэхүүний нэр	Төлөвлөгөө	Биелэлт
1	Бүртгэлтэй уншигч	15800	1344
2	Ирц	102500	3052
3	Ном олголт	260500	9488
4	НИЙТ ДҮН	378800	15327

Тайлбар

1. Тайлангийн хугацаанд Ковид-19 цар тахлын дэгдэлт нэмэгдэж улбар шар түвшинд шилжсэнтэй холбоотойгоор Нийслэлийн онцгой комиссын шийдвэрээр хатуу хөл хорио тогтоосноор манай номын сан дотооддоо цахимаар ажиллаж эхэлсэн.

2. Тайлант хугацаанд төв болон салбар номын сангийн хэмжээнд 4 удаагийн тооллого /Чингэлтэй, Баянзүрх дүүрэг дэх салбар номын сан, төв номын сангийн уншлагын А, Б танхимд/ хийгдсэн.

3.2. Гэрээр ном олгох үйлчилгээ

Тайлант хугацаанд уншигч хэрэглэгчдэд **9488** ном хэвлэл олгож үйлчилснээс 827 ширхэг номыг гэрээр олгож үйлчилсэн байна.

Танхимаар - 8389

Гэрээр – 827

Зөөвөр болон солилцоогоор - 272

3.3. Солилцоо болон зөөврийн үйлчилгээ

Номын сангийн тухай хууль болон БСШУ-ы Сайдын 2010 оны 570 дугаар “Зөөврийн номын сан ажиллуулах аргачлал” тушаалын дагуу 7 удаа 303 ширхэг номоор Зөөврийн номын сангийн үйлчилгээг үзүүллээ. Үүнд:

- “Оюунлаг төрийн албан хаагч” аяны хүрээнд СХД-ийн Иргэний хэргийн анхан шатны шүүхийн 56 албан хаагчид шинээр уншигчийн үнэмлэх нээж 65 ширхэг номоор 2 удаа,
- Хилийн Цэргийн 326 дугаар цэргийн ангитай 75 ширхэг номоор 1 удаа,
- ХУД дэх Зэвсэгт Хүчний 120 дугаар цэргийн ангитай 15 ширхэг номоор 1 удаа,
- ХУД-ийн 16-р хороонд нийт 22 ажилтан албан хаагчидад 40 ширхэг номоор 1 удаа,
- Хилийн цэргийн 151-р ангийн номын санчтай 17 ширхэг 1 удаа,
- СХД-ийн Толгойд дахь 2 дугаар хороонд шинээр байгуулагдсан номын сантай 26 ширхэг номоор 1 удаа тус тус зөөврийн номын сангийн үйлчилгээ үзүүлсэн.

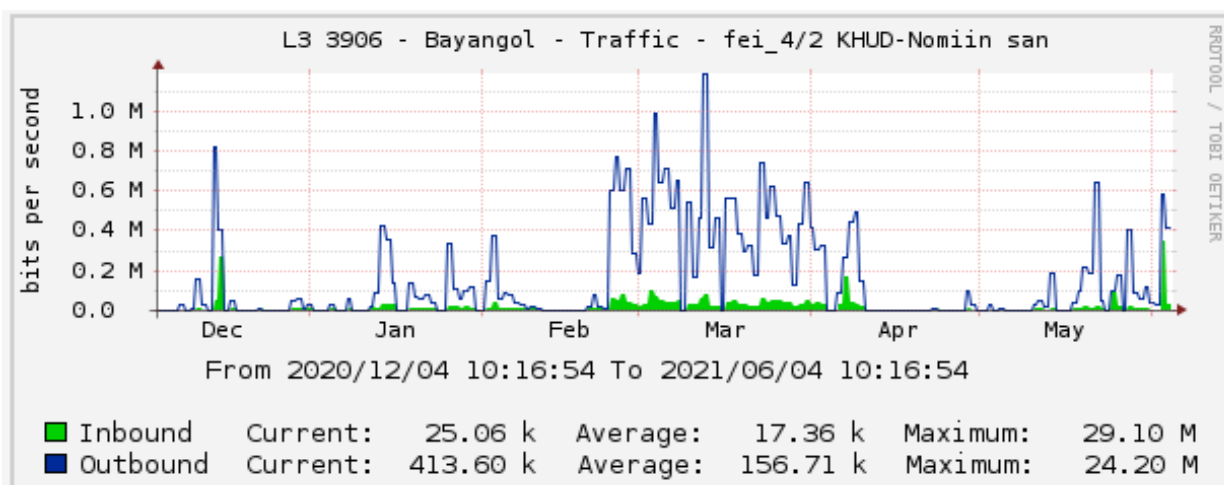

3.4. Интернет үйлчилгээ

Төв номын сан, Баянзүрх, Чингэлтэй, Хан-Уул, Сонгино-Хайрхан дүүргүүдэд тус бүрт уншигч нарт зориулсан WiFi утасгүй интернэтийн үйлчилгээг үнэ төлбөргүй, харааны бэрхшээлтэй иргэд болон олон нийтэд зориулсан 33 ш компьютерийг өдөрт 1 цаг үнэ төлбөргүйгээр ашиглах боломжийг олгосон.

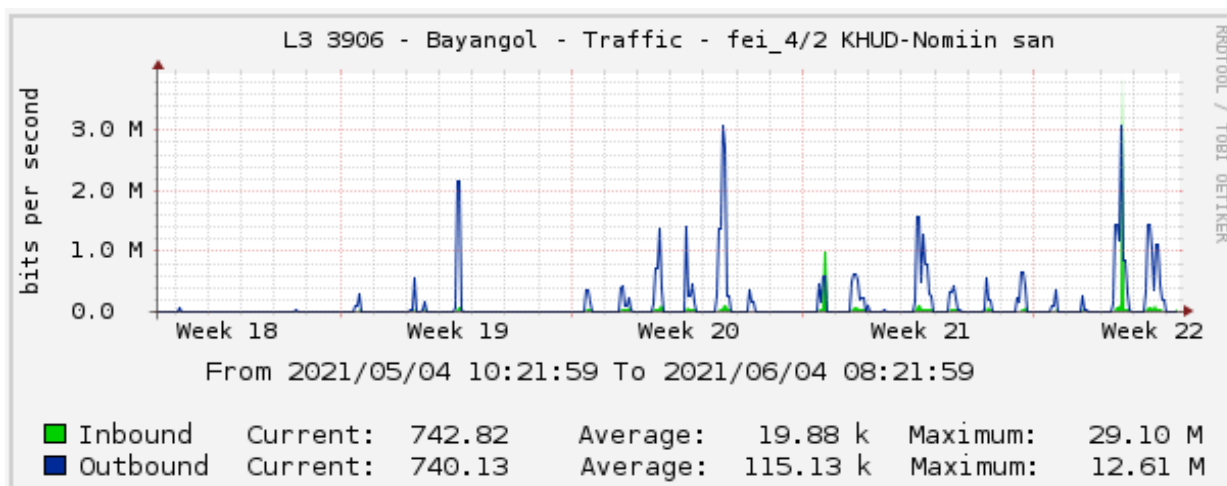
Үндсэн сүлжээ

Үндсэн сүлжээний хэрэглээ тайлангийн хугацаанд Интернэтийн татаж/download/ байгаа хурд хамгийн ихдээ 97,38 Mbps, дунджаар 3,37 Mbps, түгээж/upload/ байгаа хурд хамгийн ихдээ 66,96 Mbps, дунджаар 395,65 Kbps хүрсэн байна.

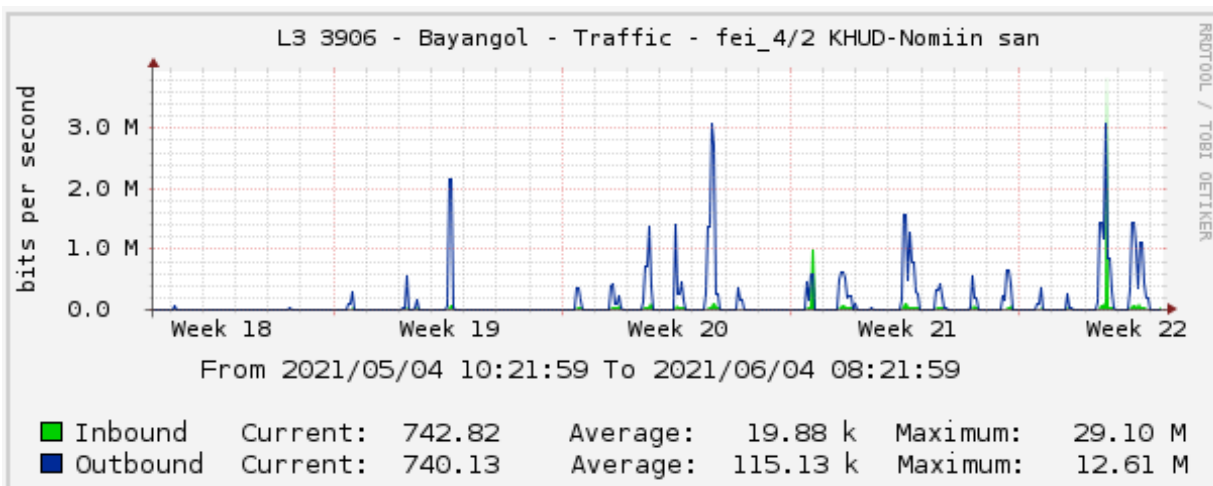
Утасгүй Интернэтийн сүлжээ

Утасгүй Интернэтийн сүлжээний хэрэглээ тайлангийн хугацаанд Интернэтийн татаж/download/ байгаа хурд хамгийн ихдээ 45.40 Mbps, дунджаар 10.2 Mbps, түгээж/upload/ байгаа хурд хамгийн ихдээ 25.79 Mbps, дунджаар 128.37 Kbps хүрсэн байна

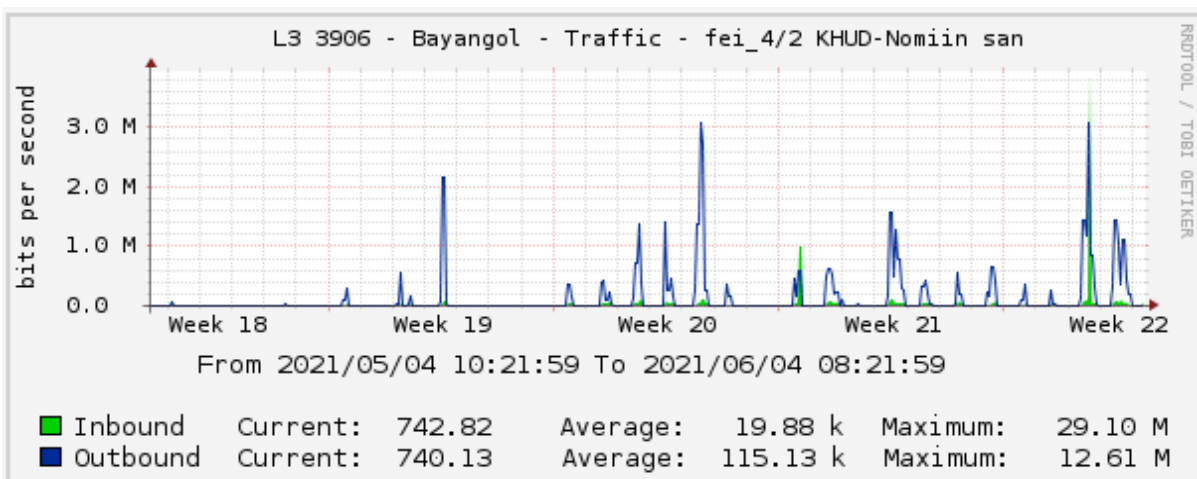
Америкийн Соёл Мэдээллийн Төв, Хөтөлбөрийн өрөөний Утасгүй Интернэтийн сүлжээ

Утасгүй Интернэтийн сүлжээний хэрэглээ тайлангийн хугацаанд Интернэтийн татаж /download/ байгаа хурд хамгийн ихдээ 79.28 Mbps, дунджаар 1.02 Mbps, түгээж /upload/ байгаа хурд хамгийн ихдээ 54.28 Mbps, дунджаар 134.74 Kbps хүрсэн байна.

Хан-Уул дүүрэг дэх салбарын Үндсэн сүлжээ

Үндсэн сүлжээний хэрэглээ тайлангийн хугацаанд Интернэтийн татаж/download/ байгаа хурд хамгийн ихдээ 72.21 Mbps, дунджаар 685.85 Kbps, түгээж/upload/ байгаа хурд хамгийн ихдээ 17.45 Mbps, дунджаар 70.60 Kbps хүрсэн байна.

Тайлангийн хугацаанд Ковид-19 цар тахлын дэгдэлт нэмэгдэж улбар шар түвшинд шилжсэнтэй холбоотойгоор Нийслэлийн онцгой комиссын шийдвэрээр хатуу хөл хорио тогтоосноор дотооддоо ажиллаж эхэлсэн. Иймд суурин болон утасгүй интернэтийн хэрэглэгч байхгүй. Төв болон салбар номын сангуудын интернэт үйлчилгээ хэвийн жигд явагдаж байна

3.5. Фондын бүрдүүлэлт, хадгалалт хамгаалалтын талаар

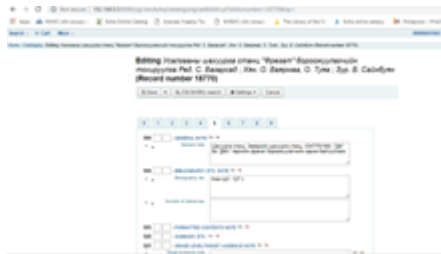
2021 оны эхний хагас жилийн байдлаар 542 нэрийн 2020 ширхэг 56,379,892 төгрөгийн номыг тендерээр бүрдүүлэн авч, 2020 ш номонд техник ажиллагаа хийж, 542 нэрийн 2020ш номын мэдээллийг электрон каталогт оруулан, 2020ш RFID-ийн баркодон tag-ыг хэвлэн идэвхжүүлж наасан байна. Дээрх бүх номыг Олон нийтэд үйлчлэх тасаг, салбар номын сангуудад хүлээлгэн өгч уншлаганд шилжүүллээ. Мөн Америкийн соёл мэдээллийн төвийн 21 номыг каталогжуулсан байна.

	☐ 37944. TOEFL iBT prep plus 2020-2021. Description: New York : Kaplan Publishing, 2019 : vii, 294 p. ; 28 cm ISBN: 9781506250144, 1506250149 Ном - Books Holds (0) Add to cart Edit record Edit items	1 item , 1 available: Хотын төв номын сан АСМТ [81.2 Т 67] (1) Ном - Books
	☐ 37945. Barron's SAT premium study guide Gree, Sharon Weiner Description: New York, NY Kaplan 2019 Edition: Thirtieth edition : xix, 1035 pages ; 28 cm ISBN: 9781438012223 Ном - Books Holds (0) Add to cart Edit record Edit items	1 item , 1 available: Хотын төв номын сан АСМТ [81.2 G 78] (1) Ном - Books

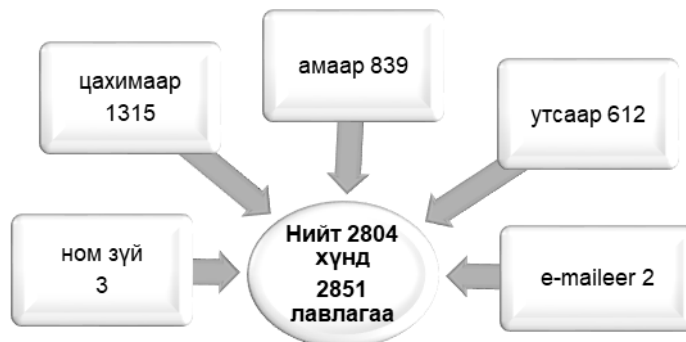
Тогтмол хэвлэлийн захиалгыг чанартай хийж, дугаар ирэлт, хадгалалт хамгаалалтанд хяналт тавьж, энэ оны эхний хагас жилд төвлөрсөн номын сангийн хэмжээнд 17 нэр төрлийн 2,159,200 төгрөгийн хэвлэл захиалсан байна.

Урагдаж гэмтсэн нийт 207ш ном хэвлэлийг сэлбэн засаж Төв болон салбар номын сангуудын тогтмол хэвлэлүүдийг нийт 198 нэгж, байгууллагын албан баримтуудыг 25 нэгж болгон тус тус хавтасласан байна. Кохагийн каталогт 35 ширхэг номонд засвар хийсэн.

Лавлагаа, номзүйн үйлчилгээ

Мэдээлэл, ном зүйн үйлчилгээний хүрээнд уншигч үйлчлүүлэгч, иргэдэд номын сангийн лавлагааг амаар, цахимаар, утсаар, e mail-ээр нийт 2804 уншигчдад 2851 удаа лавлагаа өгсөн байна.

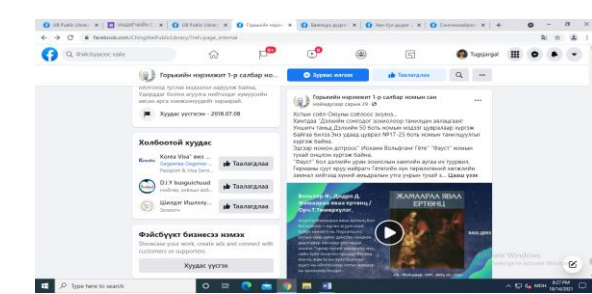
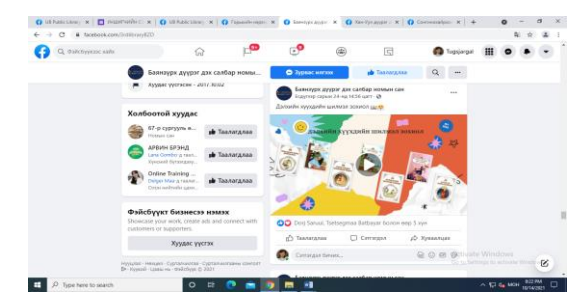
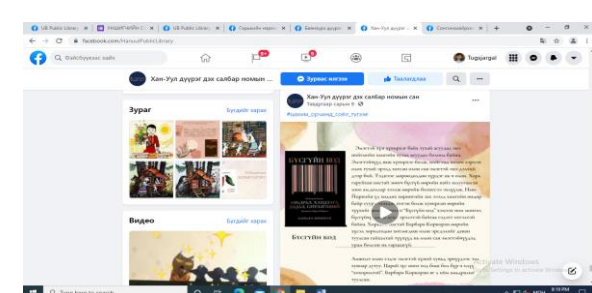
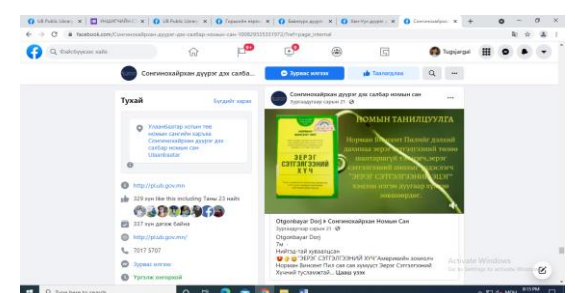
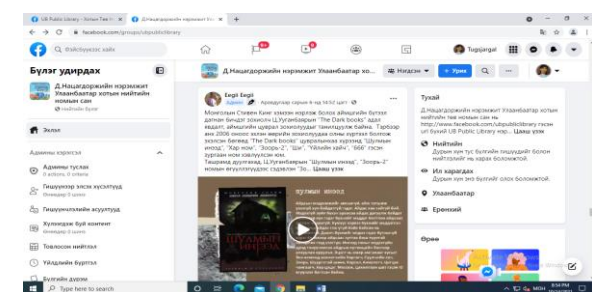
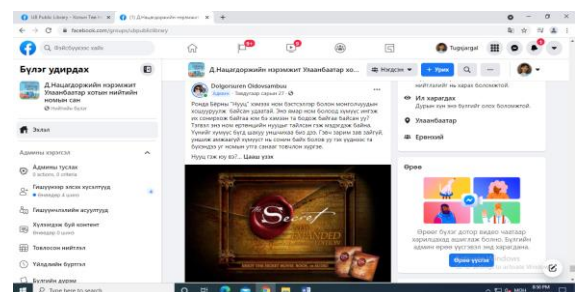
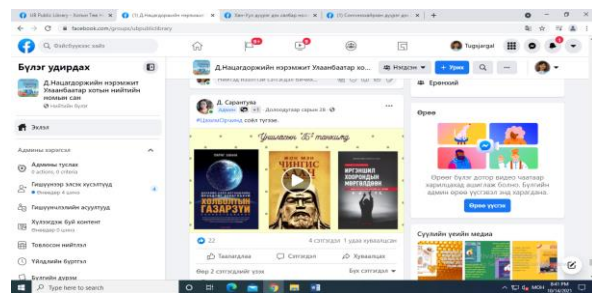

Номзүй

- Ковид-19 буюу коронавирусын халдвар ихссэнтэй холбогдуулан “Вирусын чиглэлээр уншвал зохих номууд”-ын жагсаалтыг гаргаж нийгмийн сүлжээгээр олон нийтэд түгээж байна.

- Зотеро программыг ашиглан 2019 оны 11, 12-р сар, 2020 оны 1-12 сарыг дуустал хугацаанд өдөр тутмын Өнөөдөр, Өдрийн сонин, Зууны мэдээ, Засгийн газрын мэдээ, Монголын мэдээ, Үнэн, Үндэсний шуудан зэрэг 7 нэр төрлийн сонин дээр “Covid -19”-ын талаар гарсан 2200 гаруй мэдээллийг түүвэрлэж номзүй хийхээр бэлдээд байна.

- Мэдээлэл номзүйн ажлын хүрээнд Р.Бёрн “Нууц”, Мишель Обама “Миний түүх”, Г.Маркес “Тахлын үеийн дурлал”, Б.Батрэгзэдмаа “Очир эрхшээгч”, Жожо Мойес “Чамтай учрахаас өмнө”, “Чамтай учирснаас хойш”, “Тэр л би”, Монсудар “Утга зохиол” 27 цуврал номууд, Ж.Оруэлл “Амьтны фрм”1984”, С.Энхжаргал “Монгол хэлцлийн тайлбар толь”, Ю.Санжаагончиг “Цоохор найз”, Б.Хоар “Байгалийн гайхамшгууд”, Д.Гүн-Үйлс “Монгол заяатан”, С.Тина “20 настай өөртөө өгөх зөвлөгөө”, Нам Ин Сүг “Хорин наснаас амьдрал эхэлдэг”, Ж.Жак Руссо “Нийгмийн гэрээ”, Д.Баярсайхан “Хүлэгү хаанаас Абу Са’ Ид хүртэл”, З.Фройд “Тотем ба Табу”, М.Вебер “Улс төр мэргэжил болох нь”, Т.Мелле “Нуруун дээрх ертөнц”, Nerko Kids цувралын 20 орчим хүүхдийн номууд, П.Батхуяг “Хүүрнэл зүрх”, “Хөгжим дэлгэрэнгүй зурагт түүх, Г.Баясах “Бодлын үндэс”, Барон де Монтескье “Хуулийн амин сүнс”, Н.Маскиавелли “Хунтайж”, Барбара де Анджелис “Аз жаргалтай гэр бүл болох нууц”, “Нялхсын майлаан”, “Цэвэрхэн саруулхан газар”, монголын хүүхдийн зохиолч Н.Энхтайваны хүүхдийн 10 орчим зохиолууд, М.Доржсүрэн “Гайхал бор”, Д.Холмс “Их өгөгдөл”, О.Бат-Эрдэнэ “Хүүхдийн санхүүгийн боловсрол”, Э.Брукс Уайт “Хулганан хөвгүүний адал явдал”, Н.Сосэки “Муур миний өчил”, М.Ганбат “Хадгаламу өлсөхөөс эхэлнэ”, П.Бүжинлхам “Цойлогсод”, Ж.Гаардер “Софийн ертөнц”, Х.Болор-Эрдэнэ “Гүйж яваа эмэгтэй”, И Жи Сонг “Дээврийн өрөөн дэх миний мөрөөдөл”, Жорж Мартин “Гал мөсний дуун” 5 цуврал, Г.Нармандах “Нүүр будалт бол урлаг”, Э.Амарзаяа “Тэмүүлэн” цувралууд, Оливия Фокс Кабейн “Харизм”, Жон Максвэл “Хандлагын хүч”, Н.Анудар “4 биш 4” Ж.Жаргалсайхан “Дэлхийн соёл”, Г.Мэнд-Ооёо “Гэгээнтэн”, Барбара Коркоран “Бүсгүйн код” зэрэг 250 гаруй номын цахим мэдээллийг номын сангийн пэйж болон вэб хуудсаар дамжуулан уншигчдад танилцууллаа.

- Улаанбаатар хотын төв хэвлэл болох Улаанбаатарын мэдээ сонины 1955-1990 оны хоорондох 45 жилийн сонинг цахим хэлбэрт шилжүүлэх ажлыг өөрийн нөөц бололцоогоо ашиглаж хийж байна. Уг сонины цаасан эх нь Монгол Улсын Үндэсний номын сангийн сан хөмрөгөөс өөр газарт үгүй бөгөөд цаашид элэгдэж, гэмтэж, үгүй болох эрсдэл үүсээд байсныг цахим болгож олон нийтэд түгээх боломжыг бүрдүүлэхээр ажиллаж байна. Нийт 22,536 нүүр скаянердахаас одоогийн байдлаар 12,794 гаран нүүр скаянердаад байгаа бөгөөд одоо уг ажил 56,7% гүйцэтгэлтэй явагдаж байна.

• Олон улсын номын сангийн холбоо болон бусад номын сангуудын хамтран зохион байгуулж номын санчдын дунд өрнөдөг “1 LIBRARIAN + 1 REFERENCE” буюу “НЭГ НОМЫН САНЧ + НЭГ ЛАВЛАГАА” аянд нэгдэж цахим чөлөөт нэвтэрхий толь Wikipedia-гийн монгол хэл дээрх хувилбарт 45 мэдээллийг оруулж, эшлэл зүүлтийг хийлээ.

3.1.3. Ном хэвлэл сэлбэн засах

Урагдаж гэмтсэн нийт **389 ш** номыг хэвлэлтийн анхны жинхэнэ хэлбэр байдлыг алдагдуулахгүйгээр сэлбэн зассан байна. Үүнд:

- Сэлбэн засагч 207 ш ном
- Төв номын сан 30 ш ном
- ЧД дэх салбар номын сан 82 ш ном
- ХУД дэх салбар номын сан 15 ш ном
- БЗД дэх салбар номын сан 30 ш ном
- СХД дэх салбар номын сан 25 ш ном тус тус сэлбэн зассан байна.

Төв болон салбар номын сангуудын тогтмол хэвлэлүүдийг нийт 198 нэгж, байгууллагын албан баримтуудыг 25 нэгж болгон тус тус хавтасласан байна.

Олон улсын номын сангийн холбоо болон бусад номын сангуудын хамтран зохион байгуулдаг, номын санчдын дунд өрнөдөг 1lib1ref буюу “Нэг номын санч, нэг лавлагаа” аянд нэгдэж цахим чөлөөт нэвтэрхий толь Wikipedia-гийн Монгол хэл дээрх хувилбарт 45 мэдээллийг оруулж, эшлэл зүүлтийг хийлээ.

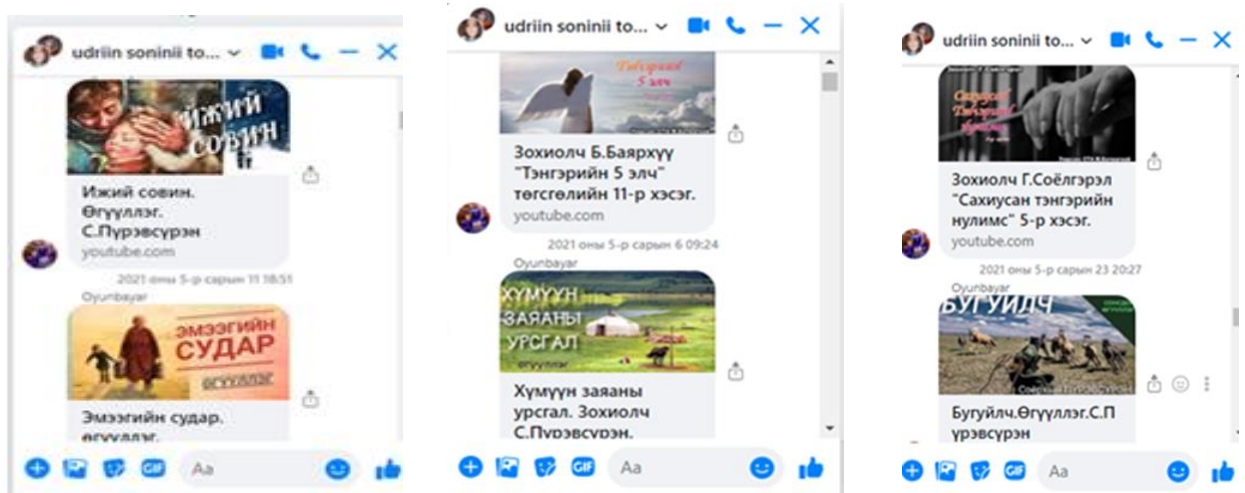

3.1.4. Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэд /ХБИ/-ийн мэдээллийн үйлчилгээ

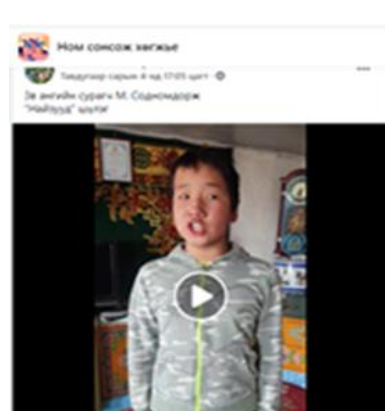
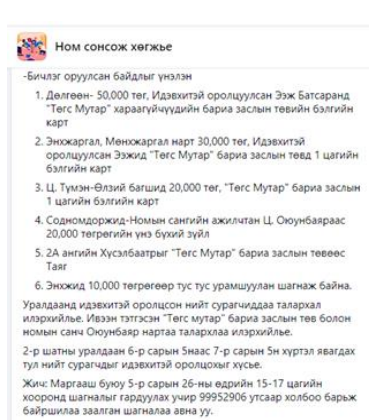
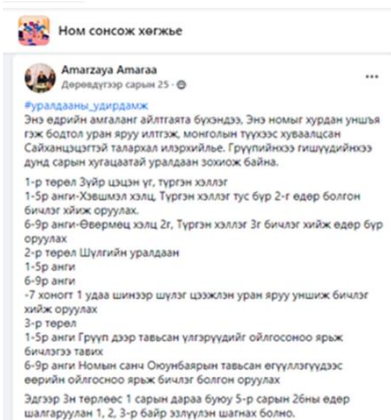
Ярьдаг номын сангийн уншлага, үйлчилгээ

2021 оны эхний хагас жилд 105 ирцэд 593 ном олгож үйлчилсний 49 номыг танхимаар, 544 номыг гэрээр олгож үйлчилсэн байна.

Брайль нотны гарын авлагыг брайль бичигт хөрвүүлж бичсэн. Мөн “Өдрийн сонин” тойм” группт 26 удаа аудио номын бичлэг оруулсан. Үүнээс: Youtube-с 10 нэрийн уран зохиолын номыг татан авч аудио ном болгож цахимаар уншлаганд гаргасан.

Харааны бэрхшээлтэй хүүхдийн 116-р сургуулийн номын санч Амарзаяа багштай хамтран эцэг эхчүүд, сурагчдын “Ном сонсож хөгжье” фэйсбүүк группыг нээж, тус группт 18 удаа аудио ном болон бусад мэдээ, мэдээллийг оруулсан. Мөн харааны бэрхшээлтэй хүүхдүүдийн хөгжил, уран яруу илтгэх чадварыг хөгжүүлэх зорилгоор уран зохиолын уралдааныг нэг сарын хугацаатайгаар цахимаар зохион явуулж, идэвхтэй оролцсон хүүхдүүд, эцэг эхчүүдийг шагнаж урамшууллаа.

Брайль болон дэйзи номын сэдэвчилсэн үзэсгэлэн нийт 4 удаа 52 ширхэг номоор:

- Дэлхийн номын өдөр
- Эх түүх – Эх сурвалж
- Үлгэрийн далай
- Эрүүл биед саруул ухаан оршино

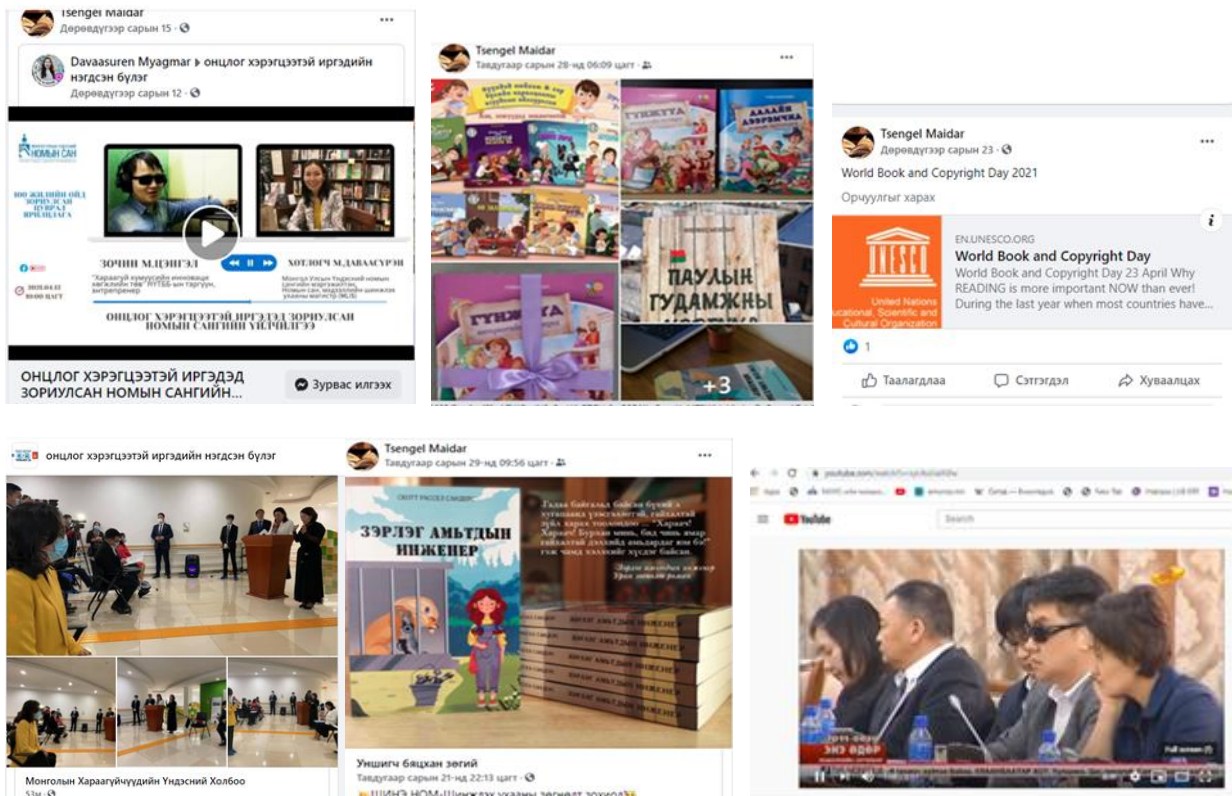

Харааны бэрхшээлтэй хүмүүст зориулсан DAISY төв

Харааны бэрхшээлтэй иргэдэд зориулсан (Daisy) стандартад нийцүүлэн E-PUB 15 ширхэг цахим ном бүтээсэн.

Тайлангийн хугацаанд “Технологийн төв”-ийн YOUTUBE суваг, Facebook групп дээр дүрс бичлэг, зурагтай 30 мэдээлэл оруулсан байна.

- YouTube: хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн үндэсний мэдээллийн суваг; <https://www.youtube.com/watch?v=syUksUaXi8w>; -10 мэдээ
- Facebook групп: Онцлог хэрэгцээтэй иргэдийн нэгдсэн бүлэг групп – 10 мэдээ
- Page: “Харааны бэрхшээлтэй иргэдийн брайль болон цахим номын сангийн үйлчилгээний facebook хуудас -10 мэдээ

“Туслагч технологийн сургалт”-ыг ганцаарчилсан хэлбэрээр 8 уншигчдад 14 удаа, үүнээс 8 сургалтыг цахимаар зохион явуулсан.

Тайлангийн хугацаанд хийгдэх албан ёсны 2 удаагийн шинэчлэлт болон хуваарьт засвар үйлчилгээг нийт 6 компьютерт хийсэн бөгөөд “Windows” 10 үйлдлийн системийн шинэчлэгдсэн хувилбар болон хараагүй хүний дэлгэц уншигч “NVDA” програм, DAISY ном тоглуулагч брайль принтер ба бусад техник хэрэгсэлүүд, Монгол хэлний ярьдаг програмууд бүрэн ажиллагаатай байна.

3.2. Хүний нөөцийг чадавхжуулах, тогтвор суурьшилтай ажиллуулах талаар

3.2.1. Ковид-19 цар тахлын улмаас хөл хорио тогтоож номын сангийн ажилтнуудад зориулсан гадаад болон дотоодийн бүх сургалтууд цуцлагдсан.

3.2.2. Тус номын санд мэргэжил шаардсан 48 албан тушаалд 3-аас дээш жил ажиллаж байгаа ажиллагсдын 40 нь буюу 83,3% мэргэжлийн дагуу ажиллаж байгаа.

3.2.3. Одоо ажиллаж байгаа ажиллагсдын 45,7% буюу 32 ажилтанд ур чадварын нэмэгдэл олгож, 1 ажилтны цалингийн шатлалыг ахиулсан. Ажилтан бүрт сар бүр хоол унааны мөнгө 60.000 төгрөг олгодог.

3.2.4. Захиргаа, ҮЭ-ийн хорооны хооронд байгуулсан Хамтын гэрээн 6.7-д “Ажилтнуудыг 2 жилд 1 удаа эрүүл мэндийн урьдчилсан үзлэгт хамруулах...” гэж заасны дагуу 2019 онд байгууллагын 55 ажилтныг Хавдар судлалын үндэсний төвийн эмнэлэгт урьдчилан сэргийлэх эрүүл мэндийн үзлэгт хамруулсан. Дараагийн үзлэгийг энэ ондоо багтаан хамруулхаар төлөвлөн ажиллаж байна.

3.3. Өргөдөл, гомдлын шийдвэрлэлт

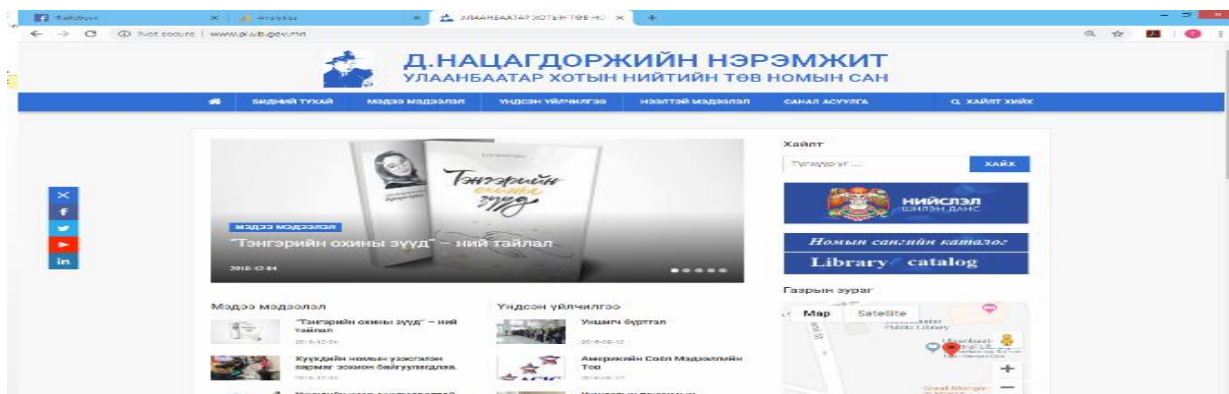
Тайлант хугацаанд 9 өргөдөл ирснийг бүртгэлийн дэвтрээр болон UB ERP цахим системд бүртгэн 100 хувь барагдуулж ажилласан.

Өргөдөл, гомдлын шийдвэрлэлтийн тайланг улирал тутам буюу 2 удаа гаргаж НЗДТГазар руу хүргүүлж ажилласан.

Дөрөв. БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ИЛ ТОД БАЙДАЛ

4.1. Үйл ажиллагааны ил тод байдал:

Тус номын сангаас иргэдэд үзүүлж байгаа үйлчилгээ, уншигчаар бүртгүүлэх, гэрээр ном авахад шаардлагатай баримт бичиг, ажлын цагийн хуваарь, үйлчилгээний журам, дотоод журам, байгууллагын үйл ажиллагааны төлөвлөгөө, тайлан, арга хэмжээний зар мэдээ зэрэг иргэдэд зайлшгүй шаардлагатай **26** холбогдох мэдээ, мэдээллийг www.pl.ub.gov.mn цахим хуудсаараа мэдээлсэн.

Номын сангийн захирлын 2019 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрийн “Төлбөрт үйлчилгээний үнийг шинэчлэх батлах тухай” А/01 дүгээр тушаалыг, үйлчилгээ авахад шаардах баримт бичгийн жагсаалт болон холбогдох мэдээллийг хамт ойлгомжтой байдлаар цахим хуудсанд болон мэдээллийн самбарт байршуулсан байгаа. Номын сангийн тухай хууль, Номын сангийн үйлчилгээний журмыг уншигчдад ойлгомжтой байдлаар зурган болон видео бичлэгээр хийж вэб сайт, мэдээллийн самбар, нийгмийн сүлжээ, номын сангийн үүдэнд байрлах дэлгэцээр тус тус сурталчиллаа.

Номын сангийн эрхлэгч нарын овог нэр, албан тушаал, харилцах утас, ажиллах цагийн хуваарийн хамт цахим хуудсанд болон мэдээллийн самбартаа байршуулсан.

4.2. Хүний нөөцийн ил тод байдал:

Номын сангийн цахим хуудасны нээлттэй ажлын байр цэсэнд сул орон тооны зарыг тухай бүр байршуулан шинэчилсэн.

Тайлант хугацаанд мэргэжил шаардсан 48 албан тушаалд 3-аас дээш жил ажиллаж байгаа ажиллагсдын 40 нь буюу 83,3% мэргэжлийн дагуу ажиллаж байгаа.

Тав. БУСАД МЭДЭЭЛЭЛ

5.1. Соёл, олон нийтийн ажлын талаар

Төв болон салбар номын сангуудын хэмжээнд соёл, танин мэдэхүйн ажлуудаа Нийслэлийн Засаг даргын Үйл ажиллагааны мөрийн хөтөлбөр, Эдийн засаг, нийгмийг 2021 онд хөгжүүлэх үндсэн чиглэлийн дагуу төлөвлөн явуулахын зэрэгцээ өсвөр үе, залуучуудыг соён гэгээрүүлэх, чөлөөт цагийг зөв боловсон өнгөрүүлэх, хэрэгцээтэй мэдлэг мэдээллээр хангахад чиглүүлэн дараах арга хэмжээнүүдийг цахимаар зохион байгууллаа.

Үүнд:

д/д	Үйл ажиллагааны ерөнхий нэр	Давтамж	Хамрагдсан хүний тоо
1	Уулзалт лекц, ярилцлага	12	31458
2	Сургалт	5	86

4	Чанга уншлага	5	48
6	Номын үзэсгэлэн	10	745
7	Бусад	43	46439
	НИЙТ	75	78776

Эдгээрээс тоймлон үзвэл:

Уулзалт, лекцийн чиглэлээр:

Улаанбаатарын Их Сургуулийн Дорно дахин судлалын тэнхимийн эрхлэгч, Хэл бичгийн ухааны доктор (Ph.D), дэд профессор Алтангэрэлийн Мөнх-Оргил, Монголын Зохиолчдын Эвлэлийн Удирдах зөвлөлийн дарга, зохиолч, сэтгүүлч До.Цэнджав нарыг цахимаар урьж оролцууллаа.

“Номын сангийн зочны ярилцлага” буланд:

1. Болор цомын эзэн, яруу найрагч Н.Гантулгын “Сэтгэл дүүрэн амьдрахын эрдэнийн түлхүүр ном, үүнээс сайхныг одоодоо би хэлж чадахгүй”,
2. Орчуулагч, редактор Б.Сувдуламын “Номонд шимтээгүй бол өнөөдөр хэн болчихсон, хаана юу хийж явах байснаа төсөөлшгүй”,
3. “Хөөрхөн шар шувуу” сургалт, судалгааны төвийн захирал, боловсрол судлаач, эцэг эхийн дасгалжуулагч Г.Төмөрзаяагийн “Хүүхэд бол буддаг ном биш. Тиймээс түүнийг өөрийнхөө дуртай өнгөөр дүүргэх гэж бүү зүтгэ”,
4. Монголын номын сангуудын консорциумын гүйцэтгэх захирал Ч.Мөнх-Эрдэний “Номын санч бол олон шинжлэх ухааны уулзвар зааг дээр оршин байдаг”,
5. ЮНЕСКО-ийн Монголын үндэсний комиссын Ерөнхий нарийн бичгийн дарга С.Уянгагийн “Улаанбаатар хот Дэлхийн номын нийслэлээр шалгарах боломжтой”
6. Хүүхдийн зохиолч Э.Амарзаяагийн “Ном уншихын эцсийн утга учир бол миний хувьд өөрийгөө олох л байсан”
7. МЗЭ-ийн шагналт, зохиолч, яруу найрагч Д.Чинзоригийн “Ном бол ухаад барагддаггүй алт, эрдэнэс л гэсэн үг”,
8. МУИС-ийн Шинжлэх ухааны сургуулийн захирал Д.Заяабаатарын “Сургууль боловсролоос хол хөндий жирийн малчин аавын минь зөн намайг ном эрдмийн замд оруулсан гэж боддог”

9. Ванжил Урлагийн Институтийн туслах куратор, урлаг судлаач П.Мягмарцэрэнгийн “Төсөөлөл, оюун санааныхаа мөн чанарыг мэдэх хамгийн зөв, чухал арга зам бол ном унших”,
10. Япон улсын KAWAI корпорацийн Монгол дахь салбар хариуцсан захирал, Эгшиглэн классикал мюзик компанийн ерөнхий захирал Б.Бат-Өлзийгийн “Ном уншдаг хүүхдүүдийн сэтгэн бодох чадвар болон аливаа зүйлийг хүлээн авах чадвар, хувь хүний хөгжлийн олон чадварууд нь бусдаасаа илүү өндөр хөгжсөн байдаг” зэрэг ярилцлагуудыг авч, редакторлаж нийтлэсэн байна.

Америкийн соёл мэдээллийн төвөөс:

1. “3D загварчлал” сургалт Windows Team програмаар зохион байгуулж 20 удаа 252 сурагч,
2. “Электроник, Ардуино програмчлал” сургалт Пүрэв гараг бүрт Windows Team програмаар нийт 22 удаа явагдаж 332 сурагч,
3. бага насны сурагчдад зориулсан “STEAM” шинжлэх ухааны хялбаршуулсан сургалт 7 хоног бүр Windows Team програмаар нийт 22 удаа явагдаж 294 сурагч эцэг, эхийн хамт,
4. Дахин загварчлах, байгальд ээлтэй дахин ашиглах материал, хаягдлаар хувцас, төрөл бүрийн хэрэглээний зүйлс хийх зэрэг сургалт 3 удаа онлайнаар,
5. Цаг үеийн нөхцөл байдалтай холбогдуулан олон нийтийн цахим сувгаар “Бидний мэдэхгүй-Тэдний мэдэх Шинжлэх ухаан” цуврал нэвтрүүлэг олон нийтийн уулзалт, ярилцлагыг 6 удаа зохион байгуулж нийт 3852 хүн үзжээ.

Чанга уншлага:

Нийт таван удаагийн чанга уншлага, номын мэдээлэл 5, шинэ номын танилцуулга мэдээлэл 18, сэдэвчилсэн номын үзэсгэлэн 4, түүхэн ба тэмдэглэл өдрүүдэд зориулсан мэдээлэл 14, зохиолч бүтээлийн талаарх мэдээлэл 23, ёс заншил аман зохиолын төрлөөр 6, танин мэдэхүйн цуврал мэдээлэл 7, нийт 110 ажлыг зохион байгуулсан байна.

Номын үзэсгэлэн:

- Жендерийн эрх тэгш байдлын төлөө сэдэвчилсэн мэдээллийн үзэсгэлэн
- Их хотын иргэдийн экологийн боловсролд зориулж Дэлхийн усны өдөрт зориулсан үзэсгэлэн
- Ус ба эрүүл мэнд үзэсгэлэн
- Монгол Улсын төрийн шагналт Д.Батбаяр уран бүтээлийн үзэсгэлэн
- “Олон улсын эмэгтэйчүүдийн эрхийг хамгаалах” өдөр “Монголын эмэгтэй шилдэг яруу найрагчид” номын үзэсгэлэн
- Зэвсэгт хүчний 100 жилийн ойд зориулан үзэсгэлэн тус тус гаргасан байна.
- Ухаан далай номоос эхтэй сэдэвт номын үзэсгэлэн
- Инээдмийн өдөрт зориулсан үзэсгэлэн тус тус гаргасан байна.
- “Монголын Зэвсэгт хүчин” 116оть ном, 2-зурагт хуудсаар үзэсгэлэн
- “Аз жаргалын өдөрт” -холбогдуулан сэдэвчилсэн номын үзэсгэлэн тус тус гаргасан байна.

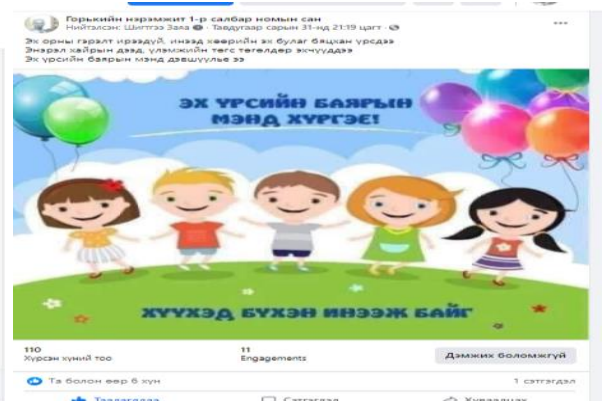
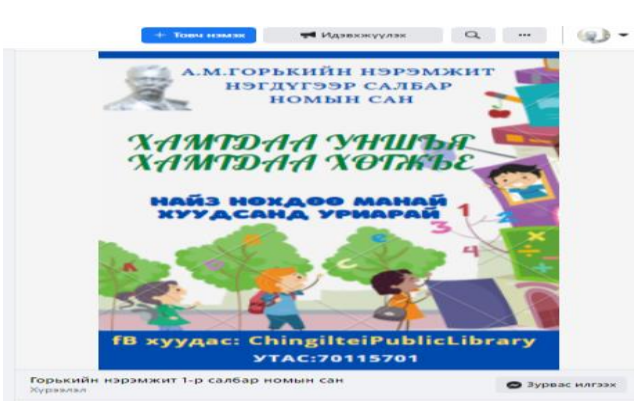

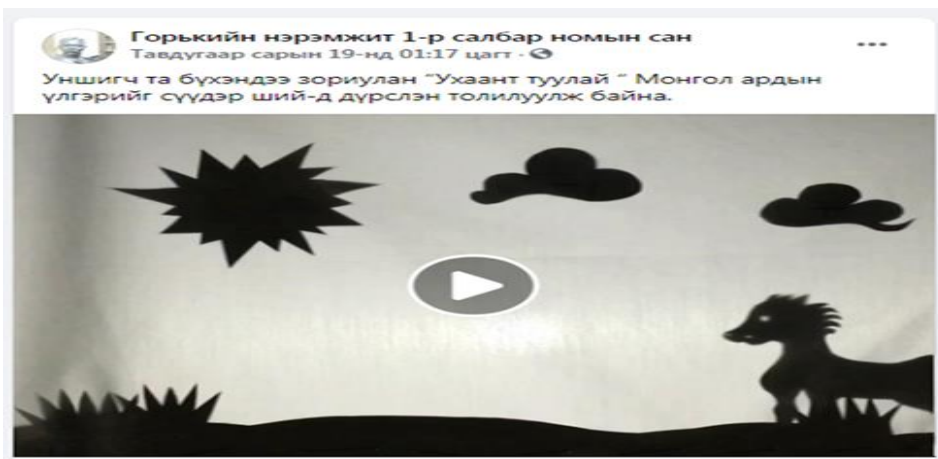

Цахим үлгэр, сургалт:

Тус номын сангаас хүүхэд багачууддаа зориулан цахим хуудаснаа Үлгэрийн цаг болон мэдээ мэдээллийн буланг хөтлөн явуулж хүргэх болсон. Үүнд:

- Говийн ноён хутагт Д.Равжаагийн “Цагийн жамыг тодруулагч Цаасан шувуу” хэмээх сургаалаас: 109 хүнд
- Үлгэрийн далай: 89 хүнд
- Оюуныг нээгч Оюунтүлхүүр сургаал: 332 хүнд
- Хүүхдэд үлгэр уншиж өгөх нь ач холбогдолтой: 125 хүнд
- Бүтээлч уншигч: Эсгий урлалаар “Үнэг чоно хоёр” үлгэр, муур, "бээлийн үлгэр" хийсэн байна: 119 хүнд
- Жамъянмядаг цэцгийн домог: 103 хүнд
- Ухаант туулай зэрэг үлгэр, мэдээ мэдээллийг бэлтгэн видео контент хийж нийгмийн сүлжээгээр түгээлээ.

ТАЙЛАНТАЙ ТАНИЛЦСАН:
ЗАХИРАЛ

Д.ИНДРА

ТАЙЛАН НЭГТГЭСЭН:
АРХИВ, БИЧИГ ХЭРГИЙН
АЖИЛТАН

Б.БАДМААРАГЧАА